بازار جانداندى، تۇتىنۋ شالقىدى

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴتىلشى ٴاربىر ۇستەلدە تۇگەلدەي ورتاق قاسىق جانە ورتاق ساقپى بار ەكەندىگىن بايقادى، تۇتىنۋشى يۋان ياجۇن: "قازىر تاماقتانعاندا، جۇرتتىڭ ٴبارى ورتاق قاسىق جانە ورتاق ساقپى ىستەتۋگە ادەتتەنىپ كەتتى، بۇل تاماقتانۋدىڭ جاڭا سالتىنا اينالدى"، ـ دەدى.

مۇنان تىس، كوپتەگەن اس ـ سۋ ورىندارى ۇنەمشىلدىك ىستەۋدە ىركەس ـ تىركەس كەرەمەت ٴادىس قولداندى، ايتالىق، تاماق سالىپ اكەتەتىن قالبىردى تەگىن بەردى، نەمەسە تۇتىنۋشىلارعا اناعۇرلىم ۇيلەسىمدى تاماق بۇيىرتۋ ۇسىنىستارىن بەردى، نەمەسە از مولشەردەگى تاماق جوباسىن ۇسىنىپ، تۇتىنۋشىلاردى جاسىل تۇتىنۋعا باستادى. ٴۇرىمجى قالاسى دوستىق وڭتۇستىك جولىنا ورنالاسقان شۇنشۇي بالىق ەتى تاماقحاناسىندا قالا تۇرعىنى جاڭ چيۋچيڭ تاماق بۇيىرتقاندا، كۇتۋشى ادام سانىنا ساي بالىقتىڭ ۇلكەندىگى جانە قۋىرماش تاڭداۋ جونىندە ۇسىنىس بەردى.

"قازىر اسحانالار بىزگە قاجەتكە ساي قۋىرماش بۇيىرتۋعا ۇسىنىس بەرەدى، وسىلاي بولعاندا ىسىراپشىلدىقتان ساقتانۋعا بولادى"، ـ دەدى جاڭ چيۋچيڭ.

"دەمالىس كەزىندە اس ـ سۋ بازارىنداعى تۇتىنۋ دۋماندى بولدى". ٴۇرىمجى اس ـ سۋ قىزمەت وتەۋ كاسىبى قوعامىنىڭ باس حاتشىسى باي جيڭتاڭ بىلاي دەدى: ٴۇرىمجىنىڭ اس ـ سۋ تۇتىنۋ بازارى الۋان تۇرلىلەنۋ، ەرەكشەلەنۋ، ساپالىلانۋعا قاراي دەڭگەيىن جوعارىلاتتى. اس ـ سۋدىڭ ەرەكشەلىگى، ٴدامى، سەزىنۋ سيپاتى سياقتىلار تۇتىنۋشىلاردىڭ جاڭا تالپىنىسىنا اينالدى؛ ايتۋلى ماركا، ەرەكشە اس ـ سۋ، جەرگىلىكتى جەڭىل تاعامدار سياقتىلاردى ساياحاتشىلار قاتتى ۇناتتى؛ تەز تاماق، شاي ـ سۋسىن، تۇنگى تاماق سياقتىلار بۇقارانىڭ تىنىعىپ كوڭىل اشۋداعى تۇتىنۋ قاجەتىن اناعۇرلىم قاناعاتتاندىرۋدا.

ۇلكەن تاۋارلاردىڭ ساتىلۋى كۇسەت

10 ـ ايدىڭ 6 ـ كۇنى ٴۇرىمجى ەكونوميكالىق، تەحنيكالىق اشۋ رايونىنداعى (تۋۋتۇنحى رايونى) ۋاندا ساۋدا سارايى سۋنيڭ يگوۋ دۇكەنىندە، "90 ـ جىلداردىڭ تۇلەگى"، قالا تۇرعىنى ۋ بيڭشين جاڭا وتاۋىنا قاجەتتى زاتتار الۋدا، "باعاسىن سالىستىرىپ كورسەم، مەملەكەت مەرەكەسىندە ٴوتىمىن جەدەلدەتۋ تەبىنى شىنىمەن زور ەكەن، ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارىن ساتىپ الۋعا ٴبىرتالاي اقشا ۇنەمدەدىم، تاعى قول تەلەفوندا تاپسىرىس بەرسە، ۇيگە دەيىن جەتكىزىپ بەرەدى، ٴتيىمدى دە قولايلى بولدى".

شينجياڭ سۋنيڭ يگوۋدىڭ باس ديرەكتورى حان لەي بىلاي دەپ تانىستىردى: مەرەكە كەزىندە سۋنيڭ 100 مىڭ ٴوتىمدى ۇلگىدە تاۋار دايىندادى، سونىمەن بىرگە تولىسا ازايتۋ، تولىعىمەن ساتىپ العان تاۋار سوماسى ولشەمگە جەتسە، سول جەردەگى ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارىن ۇسىنۋ سياقتى تيىمدىلىكتەردى شىعارىپ، ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارىنىڭ كونەسىن جاڭاعا الماستىرۋ، جاسىل بولۋ، ەنەرگيا ۇنەمدەۋ قوسىمشا قاراجاتى، تولىعىمەن ساتىپ السا تيىمدىلىك جاساۋ سياقتى شارالار ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارى ونىمدەرىنىڭ ساتىلىم مولشەرىن جوعارىلاتۋدا ونىمدىلىگى ايرىقشا كورنەكتى بولدى.

ٴتىلشى ٴارقايسى ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارى ساۋدا سارايلارىندا، پايدالانۋشىلاردىڭ الۋان تۇرلىلەنۋ جانە دارالاندىرۋ قاجەتىنە نەگىزدەلىپ، جاسىل، زەردەلى ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارىنىڭ تۇتىنۋى ۇلكەن اۋقىمعا اينالعانىن بايقادى.

حان لەي بىلاي دەپ تانىستىردى: زەردەلى ٴداۋىردىڭ كەلۋىنە ىلەسە، زەردەلى تاۋارلاردىڭ ساتىلۋى ۇزدىكسىز كۇسەت بولۋدا، تۇرمىس ساپاسىن جوعارىلاتاتىن جانە جاقسارتاتىن ٴار ٴتۇرلى زەردەلى شاعىن ٴۇي ەلەكتر جابدىقتارىن دا تۇتىنۋشىلار ۇناتىپ ساتىپ الادى.

10 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنىنەن 8 ـ كۇنىنە دەيىن، شينجياڭ حالىقارالىق كورمە ورتالىعى حالىقتا تيىمدىلىك جاساۋ بويىنشا اۆتوكولىك ساتىپ الۋ مەرەكەسىن وتكىزدى. اۆتوكولىك كورمەسىندە اۆتوكولىك ساتىپ السا، ەڭ جوعارى بولعاندا 3500 يۋان قوسىمشا قاراجاتتان يگىلىكتەنەدى، ٴارقايسى ٴىرى اۆتوكولىك ساتۋشى ساۋداگەرلەر دە اۆتوكولىك ساتىپ الۋ سي ـ سياپاتىن ۇسىنىپ، اۆتوكولىك تۇتىنۋ بازارىن قىزدىرا ٴتۇستى.

قالا تۇرعىنى چىن شياڭجۇن اۆتوكولىك كورمەسىندە ٴبىر SUV اۆتوكولىگىن ايىرباستاپ ساتىپ الدى، "مەرەكە كەزىندەگى ٴارقايسى تيىمدىلىكتەر بويىنشا قوسىمشا قاراجات بەرۋدىڭ تەبىنى ٴبىرشاما زور، ناق اقشاعا سايادى، جاڭا اۆتوكولىك ايىرباستاپ ساتىپ الۋ ٴبىرشاما ٴتيىمدى بولدى"، ـ دەدى ول.

ساندى مالىمەتتەردە كورسەتىلۋىنشە، مەرەكەنىڭ الدىڭعى 3 كۇنىندە، ٴار ٴتۇرلى اۆتوكولىكتىڭ ٴوتىمىن جەدەلدەتۋ قيمىلدارى اۆتوكولىك ساتىپ الۋ مولشەرىن سايكەس مەزگىلدەگىدەن 38.56% جوعارىلاتقان.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ٴبىز پارتيا 18 ـ قۇرىلتايىنان بەرى، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ زاڭدىلىعى جونىندەگى تانىم مەن يگەرۋدى تەرەڭدەتىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىن قالىپتاستىرىپ، شينجياڭ قىزمەتىنىڭ دۇرىس باعىتتا ۇزدىكسىز العا ىلگەرىلەۋىنە جەتەكشىلىك ەتكەندىگىن ۇمىتپايمىز.

ٴبىز مەملەكەتتىڭ جانە شينجياڭعا كومەكتەسكەن ولكە، قالالاردىڭ ۇزاق ۋاقىت بويى شينجياڭعا باعىتتالى كومەكتەسۋگە تاباندى بولىپ، شينجياڭعا باعىتتالى كومەكتەسۋدىڭ كەشەندى ونىمدىلىگىن ۇزدىكسىز جوعارىلاتىپ، كومەكتەسۋ تەبىنىن ٴۇرتىس ارتتىرىپ، حالىق تۇرمىسىنىڭ قۇت ـ بەرەكەسىن ٴۇرتىس جاقسارتىپ، "قان جاساۋ" ينجەنەرياسىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، شينجياڭنىڭ قوعام ورنىقتىلىعى مەن باياندى تىنىشتىعىن پارمەندى ىلگەرىلەتكەندىگىن ۇمىتپايمىز.

اۆتونوميالى رايون قۇرىلعاندىعىنىڭ 65 جىلدىق ساپارى تەك كۇن سايىن بايىپ، قۋاتتانا تۇسكەن مەملەكەتتىڭ عانا شينجياڭنىڭ قارىشتاپ دامۋىنىڭ، تىنىش، ىنتىماقتى بولۋىنىڭ سۇيەنىشى ەكەندىگىن تاعى ٴبىر رەت دالەلدەدى.

التىن كۇزدىڭ 10 ـ ايىندا، شينجياڭدىقتاردىڭ تابىسى 2020 ـ جىلعى مول ٴونىم عانا بولعان جوق، ونان دا ماڭىزدىسى، نازاردى باس نىساناعا شوعىرلاندىرۋ سەنىمى مەن بۇگىنگى ارشىندى قادامىمەن ەلدەن وزعان اسقاق سەزىمدە بولدى.

سان مىڭ تاۋ تۇتاس قىزارعان، بويالعان قات ـ قابات قالىڭ ورمان. مەملەكەت مەرەكەسى مەن جۇڭچيۋ مەرەكەسى "باس قوسقان" ۇزاق دەمالىستا، ٴبىز وسى كوڭىلدىلىك پەن جايلىلىقتان قۇمارىمىز قانا ٴالازاتتاندىق، ويتكەنى ٴبىزدىڭ قۋات ـ كۇشىمىز ەڭ مىعىم:

ٴبىز جۇڭگونىڭ العا ىلگەرىلەۋ قادامىنا ەشقانداي قيىنشىلىقتىڭ كەدەرگى بولا المايتىندىعىنا سەنەمىز؛

ٴبىز جانكۇيەر "جۇڭگو ٴنومىرلى" الىپ كەمەنىڭ، ٴسوز جوق، بارلىعىمىزدى ويلاعان ارمانىمىزداعى، كوڭىل كومبەمىزدەگى باقىت مارەسىنە جەتكىزەتىندىگىنە سەنەمىز؛

ٴبىز ىنتىماقتى، جاراسىمدى، گۇلدەنگەن، باي، وركەنيەتتى، العا باسقان، تىنىش ٴومىر، شات ـ شادىمان تىرشىلىك كەشىرگەن، ەكولوگياسى تاماشا جاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسياليستىك شينجياڭنىڭ، ٴسوز جوق، دۇنيە جۇزى حالقىنىڭ كوز الدىنا جارقىراپ شىعا كەلەتىندىگىنە سەنەمىز.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تيانجين كاسىپتىك ـ تەحنيكالىق سىفان داشۋەسىندە وقيتىن ابدۇمجيت ابدۇراحات تىلشىگە بىلتىر مەكتەپ شاعىن بەينە ەكران جارىسىن وتكىزگەندە، ٴوزىنىڭ قول تەلەفونىمەن قىستاقتىڭ وزگەرىسىن ٴتۇسىرىپ، مۇعالىمدارى مەن ساباقتاستارىنىڭ القاۋىنا بولەنگەندىگىن ايتتى، "قاراپايىم دا ومىرشەڭدىك قاۋلاعان ٴداستۇرلى قىستاقتا ساباقتاستارىم قاتتى قىزىقتى، ولاردىڭ اۋىلىمىزعا كەلىپ كورگىسى كەلگەندىگىن كوڭىلىمدە اسا ماقتانىش سەزىندىم"، ـ دەدى ول.

"جالاڭ ۇلگىدەن" كوپ ارنامەن كىرىس ارتتىرۋعا دەيىن

لاڭگار قىستاعىنىڭ بيىل 36 جاستاعى تۇرعىنى گۇلياشەكەر الي بۇرىن وتباسى ايەلى بولاتىن. 2019 ـ جىلى قىستاق تۇرعىندارىنىڭ جاقىن ماڭداعى كاسىپ باقشالارىنا، قىستاق اشقان زاۋودتارعا بارىپ جۇمىس ىستەگەندىگىنە قىزىققان ول جۇرەكتىلىكپەن سىرتقا شىعىپ، قىستاقتاعى شارۋالاردى سۇيەمەلدەۋ جالپىلىق كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ وڭدەۋ زاۋودىنا بارىپ، بولكا پىسىراتىن "شەبەر ايەل" بولىپ قىزمەت ىستەپ، ايىنا 2000 يۋاننان استام كىرىس كىرگىزدى. "مۇنداي كوپ اقشا تابۋ تۇسىمە دە كىرمەگەن ەدى، ٴوز كۇشىڭە سۇيەنىپ ٴومىر سۇرگەنىڭ قانداي تاماشا"، ـ دەدى گۇلياشەكەر قۋانىشپەن. قازىر لاڭگار قىستاعىنىڭ كاسىپ باقشاسى 80 نەشە ادامدى جاقىن ماڭدا، ٴوز جەرىندە جۇمىستاندىردى.

سوڭعى جىلدارى لاڭگار قىستاعى ساياساتتىڭ جەتەكتەۋىندە، بۇرىنعى جالاڭ داقۋ ۇلگىسىن وزگەرتىپ، باسقا كاسىپكە ويىستىرىپ كاسىپتەندىرۋدى كەڭەيتۋ مەن تولشاڭ قىزىل قوي شارۋاشىلىعىن جەتىلدىرۋدى، جۇڭگوشا دارىگەرلىك ٴشوپ دارىلەرىن ەگۋدى كەدەيلىكتەن ارىلتۋدىڭ ٴتۇبىرلى شىعار جولى ەتىپ، كاسىپ باقشا رايونىن قۇرۋعا ىزدەنىس جاساپ، شارۋاشىلىق قۇرىلىمىن بىرتىندەپ رەتتەپ، كەدەي ەڭبەككۇشتەردىڭ جۇمىستانۋىنا، شارۋاشىلىق قۇرۋىنا كومەكتەسىپ، كەدەي بۇقارانىڭ ۇزدىكسىز ورنىقتى تيىمدىلىككە كەنەلۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتتى.

2017 ـ جىلى 12 ـ ايدا لاڭگار قىستاعىنىڭ ٴبىرىنشى شۇجيى العاش رەت بايقاعان ٴارى شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىعى داشۋەسىنە عىلمي جولمەن زەرتتەپ كوبەيتۋگە ۇسىنىس جاساعان جودا تولشاڭ قىزىل قويى ٴوسىمتالدىعى، ٴسۇت بەرۋى، ەت بەرۋى جوعارى بولۋ ەرەكشەلىكتەرىنە يە، 2018 ـ جىلى قىزمەت اترەتى كەدەي شارۋا قامارنيسا ابىلاعا جودا تولشاڭ قىزىل قويىنان بەسەۋىن بەردى، قازىر 16عا كوبەيدى، تەك بىلتىر قوي ساتۋدان 10 مىڭ يۋان اقشا تاپتى. قامارنيسا: "قازىر قوي باعۋدان تىس، مەن تاعى ٴۇي ماڭايىندا جۇمىستانىپ، ەكى كىرىسكە يە بولدىم، قاتتى ريزامىن!"، ـ دەدى.

"كەدەيلىككە كوندىگىپ، كونەدەن جازباۋدان" قايراتتانا العا باسۋعا دەيىن

بۇگىنگى تاڭداعى لاڭگار قىستاعىنىڭ كەلبەتى جاڭارىپ، قىستاق تۇرعىندارىنىڭ قالتاسى قامپايدى، تۇرمىستارى بارعان سايىن جاقسارۋدا.

"قىستاق تۇرعىندارىنىڭ رۋحاني كەلبەتى دە باسقاشا، بۇرىن كەدەيلىككە كوندىگىپ، كونەدەن جازباۋ يدەياسى اۋىر بولاتىن، قازىر بارلىعى كىرىستەرىن ارتتىرىپ، بايۋمەن قاربالاس". قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ شۋجيى نۇرمامەت ٴومار بىلاي دەدى: كوپشىلىكتىڭ بارلىعىندا "باقىت كۇرەسپەن كەلەدى" دەيتىن ٴبىر ورتاق تانىم بار.

لاڭگار قىستاعى قىستاق پارتيا ياچەيكاسى مەن قىستاق تۇرعىندار كوميتەتىنىڭ رولىن كۇش سالا ساۋلەلەندىرىپ، ستيلگە بۇرىلىس جاساپ، بۇكىل ىنتا ـ پەيىلمەن حالىق ٴۇشىن قىزمەت ىستەۋگە دەن قويىپ، نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيىمىن اۋىل ـ قىستاق ورنىقتىلىعىن قورعاۋدىڭ پارمەندى باسشىلىق ۇيتقىسى ەتىپ قۇرىپ شىقتى.

قىستاقتا تۇراتىن قىزمەت اترەتى مەن قىستاق "ەكى كوميتەتى" ەكونوميكانى زور كۇشپەن دامىتۋعا، حالىق تۇرمىسىن جاقسارتۋعا دەن قويۋمەن بىرگە، تاعى مادەنيەت، وقۋ ـ اعارتۋ ىستەرىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋگە ايرىقشا ٴمان بەرىپ، كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدى ەرىك ـ جىگەر جاعىنان، اقىل ـ پاراسات جاعىنان سۇيەمەلدەۋمەن ۇشتاستىرۋعا تاباندى بولىپ، كەدەي بۇقارانىڭ ىشكى قوزعاۋشى كۇشىن ۇزدىكسىز قاۋلاتتى. قازىر بۇكىل قىستاقتا 33 كەدەي وتباسى ٴوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرىپ، ادام باسىنا تۋرا كەلەتىن ايلىق كىرىسىن 2500 يۋاننان اسىرىپ، ٴبىر توپ بايۋدىڭ باستاماشىلارى جارىققا شىقتى.

وسىنداي بولىپ قانا قالماستان، تۇتاس قىستاقتاعى 80% كەدەي وتباسىنداعى ايەلدەر كۇندەلىكتى بۇيىمدار ساۋدا دۇكەنى، تىگىنشىلىك دۇكەنى، شاعىن ازىق ـ تۇلىك دۇكەنى سياقتىلاردى اشۋ ارقىلى ٴوز الدىنا شارۋاشىلىق قۇرۋدى جۇزەگە اسىردى. وقۋ ـ اعارتۋ ىستەرىنىڭ جەدەل دامۋىنا ىلەسە، بالالاردىڭ وقۋىن مىقتى ۇستاۋ قىستاق تۇرعىندارى ۇنەمى ايتاتىن تاقىرىبىنا اينالدى.

دەمالىستا قىزمەت ورنىنان تاپجىلمادى

10 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ٴۇرىمجى قالالىق قوعام حاۋىپسىزدىگى مەكەمەسى تيانشان رايونى قاتىناس ساقشى باس اترەتى شينحۋا جولى ورتا اترەتىنىڭ قاتىناس ساقشىسى ٴۇرىمجى شيداچياۋىندا كەزەكشىلىك قىزمەت ىستەۋدە.

☐ سۋرەتتى گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ٴتىلشىسى ۋاڭ جين تۇسىرگەن

(باسى 1 ـ بەتتە)

جالپىلاستىرۋعا بولاتىن ماقتا ٴوندىرىسىنىڭ ساپالى ٴتۇسىمدى، جوعارى ٴونىمدى تاجىريبەلەرىن قالىپتاستىردى. بۇل نىسانعا قوسىلعان جالپى قارجى 31 ميلليون يۋان، مۇنىڭ ىشىندە اۆتونوميالى رايوننىڭ عىلىم ـ تەحنيكا ارناۋلى كومەك قارجىسى 15 ميلليون يۋان. نىسان بويىنشا شايار اۋدانىندا ٴار مۋنان 500 كيلوگرام ٴشيتتى ماقتا وندىرىلەتىن 5000 مۋلىق وزەكتى ۇلگى كورسەتۋ اۋماعى سالىنادى، ونىڭ تەحنيكالىق اسەرى 500 مىڭ مۋ بولادى؛ ٴار مۋنان 450 كيلوگرام ٴشيتتى ماقتا وندىرىلەتىن 10 مىڭ مۋدان استام ۇلگى كورسەتۋ اۋماعى سالىنادى، مۇنىڭ تەحنيكالىق اسەرى 500 مىڭ مۋ بولادى.

"شينجياڭ ٴسۇت شارۋاشىلىعىندا جاڭالىق اشۋ نىسانىنا" قوسىلعان جالپى قارجى 22 ميلليون يۋان، مۇنىڭ ىشىندە اۆتونوميالى رايوننىڭ عىلىم ـ تەحنيكالىق ارناۋلى كومەك قارجىسى 10 ميلليون يۋان. بۇل نىسان شينجياڭنىڭ ٴسۇت شارۋاشىلىعىن دامىتۋ قاجەتىن ارقاۋ ەتىپ، "ٴسۇتتى سيىر باعىمشىلىعى ــ ٴسۇت ونىمدەرىن زەرتتەۋ، ىسكە ٴوندىرۋ ــ ايگىلى ماركا باسەكەلىك قۋاتى" تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگى ماسەلەسىن باعدار ەتىپ، جالپىلىق سيپاتتى تەحنيكا مەن شەشۋشى تەحنيكانى زەرتتەپ، شوعىرلاندىرىپ، جالپىلاستىرىپ جانە ۇلگى كورسەتىپ، "ٴسۇتتى سيىر باعىمشىلىعى ــ ٴسۇت ونىمدەرىن مانەرلەۋ ــ ايگىلى ماركا ساۋداسى" تۇتاس كاسىپ سالاسى تىزبەگى شەشۋشى تەحنيكاسىنىڭ دارەجەسىن جوعارىلاتىپ، كاسىپ سالاسى ٴونىمىنىڭ ساپالىلانۋىن، دارەجەسىنىڭ جوعارىلاۋىن جانە جوعارى ساپالى دامۋىن تەحنيكالىق جولدارمەن، زەرتتەۋ ـ ۇلگى كورسەتۋمەن قامدايدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

حۋياڭحى قالاسى سياقتى قالالاردى جاڭادان قۇردى. قازىرگە دەيىن رايونىمىزداعى قۇرىلىمدىق قالالار 30عا جەتىپ، قۇرىلىمدىق قالا سانى "12 ـ بەسجىلدىقتىڭ" سوڭى كەزىندەگىدەن بەسەۋى ارتتى. مۇنىڭ ىشىندە ايماق دارەجەلى 2 قالا قوسىلدى.

قالا كەڭىستىگىن كەڭەيتۋ بارىسىندا، قالا نەگىزدىك قۇرىلىسى دا ورنىقتى ىلگەرىلەدى. 2019 ـ جىلدىڭ سوڭىنا دەيىن رايونىمىزداعى بارلىق قالالار تۇرمىس قوقىسىن ٴبىر جايلى ەتۋ قابىلەتىن تولىق ازىرلەپ (بيكتۋاندى قامتىمايدى)، قالا ـ قالاشىق تۇرمىس قوقىسىن كومىپ ٴبىر جايلى ەتۋ ورنىنان 103ٴى سالىنىپ، زالالسىزداندىرىپ ٴبىر جايلى ەتۋ سالىستىرماسى 2015 ـ جىلعى 66.47%تەن جوعارىلاپ، 2019 ـ جىلى 88%كە جەتتى.

قالا كولەمى كەڭەيۋمەن قاتار، ەكولوگيالىق ورتادا دا كورنەكتى وزگەرىستەر تۋىلدى. سوڭعى جىلدارى رايونىمىزدا جان باسىنا تۋرا كەلەتىن باقشا، كوگال جەر اۋدانى ۇزدىكسىز ارتىپ، ٴتۇرلى باقشا، كوگالدار ٴارقايسى ايماق، وبلىس، قالا، قالا رايونى كولەمىندە بارلىق جەرگە تارالىپ، "جاسىل القاپتى بار جەردەن كورۋگە بولاتىن"، "اتتاپ باسقان جەردەن باقشاعا جەتەتىن" جاعداي جۇزەگە استى. مۇنان سىرت، رايونىمىز تاعى ۇلپا قالا، سۋ ۇنەمدەگىش قالا قۇرىلىسىن كۇش سالا ىلگەرىلەتىپ، قالالار بارعان سايىن "تولىسىپ"، "جاقسارىپ" كەلەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونىندا نۇكتەرىن تۇقىم عىلىم ـ تەحنيكا سەرىكتەستىگىن ۋاكىل ەتكەن ٴبىر توپ تۇقىم جەتىلدىرۋ كاسىپورنى شيتيانگۋانىڭ جاڭا سورتىن جەتىلدىرۋگە كۇش سالۋدا، شيتيانگۋانىڭ سابالى تۇقىمىن جەتىلدىرۋدەن ۇلگى كورسەتۋ، جالپىلاستىرۋ بۇكىل شينجياڭداعى 80 نەشە اۋدانى، قالا رايونىن، ەل ىشىندەگى 30 ولكەنى، رايوندى، قالانى، سونداي ـ اق امەريكا، اۆستراليا، نيدەرلاند سياقتى 15 مەملەكەت پەن رايوندى قامتىدى. كەزەكتە بۇل باقشا رايونىندا تۇقىم شارۋاشىلىعى باستاماشى كاسىپورىندارىنان 30 نەشەسى بار، جۇگەرى، ٴبيداي، قىزاناق، شيتيانگۋا سياقتى كوپتەگەن سالالى جاڭا سورتتاردى جەتىلدىرۋدە. "باتىس بولەكتەگى تۇقىم شارۋاشىلىعى ورتالىعى" وسى ارادا قالىپتاسۋدا.

كۇزگى جيىن ـ تەرىن مەزگىلىندە سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونىنداعى لاۋلۇڭحى ۇلگى كورسەتۋ رايونى ماقتا اتىزىندا، سانجى قالاسى نۇڭجىشين اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ ماقتا تەرۋ ماشيناسى قۇيعىتىپ ٴجۇر. بۇل ارادا ماقتانى ەگۋ، تەرۋ جۇمىستارى تۇگەلدەي ماشينالاسقان، ٴتيپتى، زەردەلەنگەن، نۇڭجىشين سەلبەستىك كووپەراتيۆى بۇكىل مەملەكەتتەگى 20 مىقتى اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارى كاسىپتىك سەلبەستىك كووپەراتيۆىنىڭ قاتارىنا وتكەن.

سوڭعى جىلدارى سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونى زات ماتەريالدىق يىنتەرنەتى، 3S تەحنيكاسى، بۇلتتىق قىزمەت وتەۋ سياقتى وزىق عىلىم ـ تەحنيكالىق تاسىلدەردەن تولىق پايدالانىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى تۇتاس ٴوندىرىس جەلىسىن ٴبىر تۇلعالاندىرۋ ينفورماتسيالىق تىرەك جۇيەسىن قالىپتاستىرىپ، "يىنتەرنەت +" سىندى وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعى جوباسىن جاسادى.

10 ـ ايدا جۇيجۇيدان مول ٴونىم الاتىن مەزگىلدىڭ كەلۋىنە ىلەسە، شينجياڭ جىڭشىلىڭ قورەكتىك زەرتتەۋ ورنى (شەكتى سەرىكتەستىگى) تاعى دا جاڭا كەزەكتى جۇيجۇي ۇنتاعىن ٴوندىرۋ مەزگىلىن كۇتىپ الدى. بۇل سەرىكتەستىك جۇيجۇي، نوقات، ٴبيداي جانە جۇگەرى سياقتى اۋىل شارۋاشىلىق داقىلدارىن جىنتىكتەي مانەرلەيدى. "ٴبىز وندىرگەن جۇيجۇي ۇنتاعى مەن پولي پەپتيد بۇكىل ەلىمىزدىڭ جەر ـ جەرىنە ساتىلادى"، ـ دەدى سەرىكتەستىكتىڭ باس ديرەكتورى حوۋ فۋلياڭ.

جىڭشىلىڭ قورەكتىك زەرتتەۋ ورنى سياقتى، سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونى وسى زامانعى اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ جىنتىكتەي مانەرلەۋ ۇلگى رايونىن دانەكەر ەتىپ، حۋي ـ ىر، چاڭلياڭ تۇبى، دابەينۇڭ سياقتى باستاماشى كاسىپورىنداردان 50 نەشەسىن ەنگىزىپ، اۋىل شارۋاشىلىق قوسىمشا ازىق ـ تۇلىكتەرىن مانەرلەۋ، اۋىل شارۋاشىلىعى بيو تەحنيكاسى، اۋىل شارۋاشىلىق قۇرال ـ جابدىقتارىن، اۋىل شارۋاشىلىق ماشينالارىن جابدىقتاۋ سياقتى كاسىپ سالاسىن شوعىرلى دامىتۋدى جۇزەگە اسىردى.

مەملەكەت مەرەكەسىندەگى دەمالىستا، شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىق كورمە باقشاسىندا ساياحاتشىلار ٴۇيىن تىرەسەدى. سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونى ساياحات ارقىلى شينجياڭدى گۇلدەندىرۋ ستراتەگياسىن زور كۇشپەن تياناقتاندىرىپ، مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق باقشاسى قۇرىلىسىن ىلگەرىلەتىپ، ينشياڭ شيۋي حالىقارالىق مادەنيەت ـ ساياحات كاسىپ باقشاسى، شينجياڭ اۋىل شارۋاشىلىق كورمە باقشاسى، حۋاشيڭ يۋيۋگۇ، لاۋلۇڭحى توراڭعى ورمانى كورىنىس ٴوڭىرى سياقتى ٴتۇيىندى نىسانداردى اتقارىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىن ساياحات، سەيىل ـ سەرۋەن، وقۋ ـ اعارتۋ، مادەنيەت، دەنساۋلىق كۇتىمدەۋ سياقتى كاسىپ سالالارىمەن ىشكەرىلەي توعىستىرىپ، عىلىم ـ تەحنيكا جارمەڭكەسى، تۇقىم ساۋدا جارمەڭكەسى، كۇرەڭكەي گۇلى مەرەكەسى سياقتى ٴىرى تيپتەگى كورمە، مەرەكەلىك جيىلىستاردى ٴوزارا ىقپالداستىرىپ، زەرتتەۋ ـ ۇيرەنۋ ـ ساياحاتتاۋ سياقتى تىڭ كاسىپ كۇيىن قارىشتاتا دامىتتى.

اۋىل شارۋاشىلىعىن جوعارى ساپالى دامىتۋدى ىلگەرىلەتۋ، سايىپ كەلگەندە، حالىق تۇرمىسىنا تيىمدىلىك جەتكىزۋ ٴۇشىن بولىپ تابىلادى. سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونى تابىستاردى كادەگە جاراتۋدى جانە جالپىلاستىرىپ قولدانۋدى كۇشەيتىپ، "ەگىنشىلەرگە ىستەپ كورسەتتى، ەگىنشىلەردى ىستەۋگە ۇيرەتتى، ەگىنشىلەردى بايۋعا باستادى". باقشا رايونىندا ٴبيداي، ماقتا، مانەرلەنگەن قىزاناق سىندى 3 ٴتۇرلى نەگىزگى داقىلدىڭ ورتاشا بىرلىك ٴونىمى بۇكىل شينجياڭنىڭ ورتاشا ورەسىنەن جەكە ـ جەكە 25.4%، 35%، 34.4% جوعارى بولدى.

بۇگىنگى كۇندە سانجى مەملەكەتتىك اۋىل شارۋاشىلىق عىلىم ـ تەحنيكاسى باقشا رايونى جاڭالىق اشۋ تۇعىرلارى قۇرىلىسىن، جاساماپاز دارىندىلار قوسىنى قۇرىلىسىن، عىلىم ـ تەحنيكالىق جەتىلدىرۋ جۇيەسى قۇرىلىسىن، قارجى قوسۋ مەحانيزمىن زەرتتەپ اشۋ قۇرىلىسىن ٴبىر تۇلعالاندىرعان عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ جۇيەسىن قالىپتاستىرىپ، عىلىم ـ تەحنيكادا جاڭالىق اشۋ قۋاتىن ٴونىمدى جوعارىلاتىپ، 1 ـ، 2 ـ، 3 ـ كاسىپتەردىڭ توعىسۋىن جەدەلدەتتى.